ТӨВ АЙМАГ ДАХЬ

ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

ТӨСВИЙН ШУУД ЗАХИРАГЧ

АУДИТЫН КОД: ТӨА-2023/185/НА-СТА-ТШЗ

ТӨВ АЙМГИЙН СҮМБЭР СУМЫН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ТӨВИЙН 2022 ОНЫ САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛД ХИЙСЭН АУДИТЫН ТАЙЛАН

Зуунмод хот 2023 он

Аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор Ц.Хишигжаргал

Утас: 70272582 Цахим хаяг: khishigjargalts@audit.gov.mn

Аудитын менежер О.Амаржаргал

Утас: 70273463 Цахим хаяг: amarjargalo@audit.gov.mn

Аудитыг гэрээгээр гүйцэтгэсэн: Ихмонгол хөлөг Аудит ХХК

Утас: 70001778 Цахим хаяг: info@imkaudit.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дараах хаягаар авна уу. Цахим хаяг: www.audit.mn

Агуулга

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ 3
2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ 5
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан 5
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан 6
2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан 7
2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан 9
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн нэгтгэсэн тайлан 10
2.6 Аудит хийсэн улсын төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан 11
2.7 Аудит хийсэн орон нутгийн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан 13
2.7 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан 14
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА 15
3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа 15
3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин 15
3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд 17
3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв 18
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН 20
4.1 Ерөнхий зүйл 20
4.2 Материаллаг байдал 20
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт 20
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал 20
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт 22
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал 22
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ 23
5.1 Төлбөрийн акт 23
5.2 Албан шаардлага 24
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ 25

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ЗГ	Засгийн газар
ЭМДҮЗ	Эрүүл мэндийн даатгалын үндэсний зөвлөл
ЭМЯ	Эрүүл мэндийн яам
ЭМС	Эрүүл мэндийн сайд
СТА	Санхүүгийн тайлангийн аудит
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар
ТШЗ	Төсвийн шууд захирагч
УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
ХНХСайд	Хөдөлмөр нийгмийн хамгааллын сайд
ЭМГ	Эрүүл мэндийн газар
ХНХ	Хөдөлмөр нийгмийн хамгаалал
НББББ	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг

ТӨВ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

41100, Төв аймаг, Зуунмод сум
Утас: 70272582, Цахим шуудан: tuv@audit.gov.mn
Цахим хаяг: www.audit.mn

2023.02.24 № 01/170.

танай _____-ны № _____-т

ТӨВ АЙМГИЙН СҮМБЭР
СУМЫН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ТӨВИЙН
ДАРГА П.ИДЭРЦОГТ ТАНАА

Хязгаарлалттай дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Сүмбэр сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Дүгнэлтийн үндэслэл хэсэгт дурдсан буруу илэрхийлэл нь материаллаг боловч өргөн тархаагүй гэж үзсэн бөгөөд санхүүгийн тайланд үзүүлэх нөлөөг эс тооцвол Сүмбэр сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар илэрсэн дараах залруулагдаагүй алдаа, зөрчил тогтоосон материаллаг байдлын түвшнээс давсан нь дангаараа буюу эсвэл нийтээрээ санхүүгийн тайланд материаллаг боловч өргөн тархаагүй, санхүүгийн тайлангийн эрх ба үүрэг, нийцсэн байх мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна. Үүнд:

- Ажил хавсарсны нэмэгдлийг 5 ажилтанд 1,955.2 мянган төгрөгөөр илүү тооцож олгосон байна.
- Оны эцэст авлага 3,400.0 мянган, өр төлбөр 3,050.5 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй байна.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Төв аймгийн Сүмбэр сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг өмнөх онтой харьцуулахад мөнгөн хөрөнгийн дансанд их хэмжээний өөрчлөлт орсон байна. Энэ нь Монгол Улсын Засгийн газрын 2022 оны 91 дүгээр тогтоолын 4 дүгээр хавсралтаар батлагдсан "Хувьсах зардлын дундаж нормативаар төсөв хуваарилах, санхүүжүүлэх журам"-ын 8.7 дахь заалтад төсвийн жилийн эцэст зарцуулагдаагүй үлдсэн мөнгөн хөрөнгийг улсын төсөвт татан төвлөрүүлэлгүйгээр дараагийн төсвийн жилд

19020354

шилжүүлэн зарцуулахаар заасантай холбоотой мөнгөн хөрөнгийн данс 19,878.7 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй байна.

Байгууллагын удирдлага нь санхүүгийн тайлангаа бэлтгэхдээ нягтлан бодох бүртгэлийн тасралтгүй байх зарчмыг ашигласан байна.

Аудитын гол асуудал

Эрүүл мэндийн даатгалын үндэсний зөвлөлийн өрх, сум, тосгоны эрүүл мэндийн төвөөс үзүүлэх эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний "Төлбөрийн хэмжээ, төлбөрийн арга, журам шинэчлэн батлах тухай" 2022 оны 05 дугаар тогтоолын дагуу олгогдож буй нэг иргэнээр тооцсон 11 болон 12 дугаар сарын төлбөрийн 20 хувь олгогдоогүй, авлагаар бүртгээгүй байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Тайлант онд 1 удирдах, 11 гүйцэтгэх, 5 үйлчилгээний ажилтан, нийт 17 орон тоо батлагдсанаас 1 удирдах, 11 гүйцэтгэх, 5 үйлчилгээний ажилтан, нийт 17 орон тоотой ажиллаж, батлагдсан бүтэц орон тоогоор ажилласан байна.

Байгууллагын жилийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 3 зорилтын хүрээнд 35 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөснөөс 90,0 хувийн гүйцэтгэлтэй гэж тайлагнасан байна. Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Ц.ХИШИГЖАРГАЛ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	201,155,847.93	93,305,758.51
31	МӨНГӨ БА ТҮҮНТЭЙ АДИЛТГАХ ХӨРӨНГӨ	7,872,962.10	19,878,711.66
312	Банканд байгаа бэлэн мөнгө	7,872,962.10	19,878,711.66
3121	Төгрөг	7,872,962.10	19,878,711.66
31211	Төрийн сангийн харилцах	7,664,081.10	19,878,711.66
31215	Нэмэлт санхүүжилтийн харилцах	208,881.00	-
33	АВЛАГА	133,936,500.00	3,400,013.00
33100	Ажиллагсадтай холбогдсон авлага	-	1,278,813.00
335	Бусад авлага	133,936,500.00	2,121,200.00
3351	Байгууллагаас авах авлага	133,936,500.00	2,121,200.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	59,346,385.83	70,027,033.85
351	Түүхий эд материал	8,650,771.16	10,081,459.70
35130	Эм боох материал	8,650,771.16	10,081,459.70
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн	-	6,822,478.65
354	Хангамжийн материал	50,695,614.67	53,123,095.50
35410	Бичиг хэргийн материал	142,450.00	703,500.00
35420	Аж ахуйн материал	24,690,330.00	29,779,970.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	120,000.00	3,350,000.00
35440	Түлш шатах тослох материал	972,262.00	661,644.21
35460	Хүнсний материал	754,179.26	2,445,215.40
35470	Бусад хангамжийн материал	24,016,393.41	16,182,765.89
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	363,013,099.67	520,227,929.89
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	363,013,099.67	520,227,929.89
392	Биет хөрөнгө	360,137,099.67	517,351,929.89
39201	Барилга, байгууламж	327,140,222.90	419,840,222.90
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(50,535,749.32)	(64,255,726.48)
39203	Авто тээврийн хэрэгсэл	76,980,000.00	76,980,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(36,811,333.64)	(45,079,333.76)
39205	Машин, тоног төхөөрөмж	119,635,884.10	202,119,257.79
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(83,321,960.10)	(94,274,763.43)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	18,555,206.76	36,617,474.76
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(11,680,910.40)	(14,765,131.22)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	46,480.00	46,480.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(13,653.63)	(19,463.67)
39217	Номын фонд	142,913.00	142,913.00
393	Биет бус хөрөнгө	2,876,000.00	2,876,000.00
39301	Программ хангамж	550,000.00	550,000.00
39302	Хасагдуулга	(550,000.00)	(550,000.00)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	2,876,000.00	2,876,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН	564,168,947.60	613,533,688.40
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨРИЙН ДҮН	25,503,038.00	3,050,500.00
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	25,503,038.00	3,050,500.00
413	Өглөг	25,503,038.00	3,050,500.00
41310	Ажиллагчидтай холбогдсон өглөг	25,503,038.00	-
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	-	3,050,500.00
4136	Бусад өглөг	-	-
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	-	-
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ/ӨМЧИЙН ДҮН	538,665,909.60	610,483,188.40

51	Засгийн газрын хувь оролцоо	538,665,909.60	610,483,188.40
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /ЗГСан/ орон нутгийн сан	103,436,234.32	103,436,234.32
51101	Өмч: -Төрийн өмч	103,436,234.32	103,436,234.32
512	Хуримтлагдсан үр дүн	229,528,119.23	301,835,188.03
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	229,528,119.23	230,017,909.23
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	71,817,278.80
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	205,701,556.05	205,211,766.05
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ/ӨМЧИЙН ДҮН	564,168,947.60	613,533,688.40

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	619,400,300.79	670,592,945.91
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	118,095,565.79	117,580,975.91
120	Нийтлэг татварын бус орлого	112,568,065.79	117,580,975.91
120004	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	112,568,065.79	117,580,975.91
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	-	250,000.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	112,568,065.79	117,330,975.91
122	Тусламжийн орлого	5,527,500.00	-
122001	Хандив тусламж /дотоод/	5,527,500.00	-
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	169,840,135.00	553,011,970.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	331,464,600.00	-
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	126,985,455.00	-
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчаас төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захи	126,985,455.00	-
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	29,032,600.00	30,637,000.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	29,032,600.00	30,637,000.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс	13,822,080.00	522,374,970.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас	13,822,080.00	522,374,970.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН (II)	518,196,303.12	598,207,704.77
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	518,196,303.12	598,207,704.77
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	517,543,037.12	589,584,093.27
2101	Цалин, хөлс болон нэмэгдэл урамшил	317,555,919.95	286,275,862.74
210101	Цалин	198,140,856.09	168,048,207.16
210102	Нэмэгдэл цалин	67,637,143.26	72,369,377.51
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	4,026,000.00	4,258,150.00
210104	Урамшуулал	47,751,920.60	41,600,128.07
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	38,802,911.55	30,093,066.72
210201	Тэтгэврийн даатгалын шимтгэл	29,115,868.61	20,338,085.56
210202	Тэтгэмжийн даатгалын шимтгэл	2,524,877.65	2,392,833.62
210203	ҮОМШ өвчний даатгалын шимтгэл	1,918,750.82	2,595,620.28
210204	Ажилгүйдлийн даатгалын шимтгэл	420,696.74	432,196.50
210205	Эрүүл мэндийн даатгалын хураамж	4,822,717.73	4,334,330.76
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	28,154,334.00	26,922,959.08
210301	Гэрэл цахилгааны зардал	4,442,120.00	3,010,744.08
210302	Түлш, халаалтын зардал	23,612,214.00	23,612,215.00
210303	Цэвэр, бохир усны зардал	100,000.00	300,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	30,577,837.00	41,258,355.61
210401	Бичиг хэргийн материал	1,173,750.00	3,371,231.00
210402	Тээвэр, шатахууны зардал	19,291,539.44	28,714,117.79

210403	Шуудан холбоо интернэтийн төлбөр	1,310,100.00	1,232,000.00
210405	Хог хаягдал устгах, цэвэрлэх	6,928,977.25	871,600.00
210406	Бага үнэ түргэн элэгдэл зүйлс	-	7,069,406.82
210408	Бараа материал акталсны зардал	1,873,470.31	-
2105	Норматив зардал	41,058,393.39	97,927,281.49
210501	Эм	19,700,804.39	83,570,372.63
210502	Хоол	21,357,589.00	14,356,908.86
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	2,972,650.00	5,256,799.89
210601	Багаж хэрэгсэл	147,300.00	1,584,450.00
210602	Тавилга	-	118,749.89
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэгсэл	2,625,350.00	2,353,600.00
210604	Урсгал засвар	200,000.00	1,200,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	48,000.00	1,500,000.00
210702	Дотоод томилолтын зардал	48,000.00	1,500,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	58,372,991.23	100,349,767.74
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	15,855,304.00	57,530,588.40
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	42,517,687.23	42,819,179.34
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	653,266.00	8,623,611.50
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт	653,266.00	8,623,611.50
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	653,266.00	8,623,611.50
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III=I-II)	101,203,997.67	72,385,241.14
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	-	567,962.34
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	-	567,962.34
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (VI=IV-V)	-	(567,962.34)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (VII=III+VI)	101,203,997.67	71,817,278.80

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	506,832,235.00	687,198,470.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	5,527,500.00	250,000.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	-	250,000.00
120004	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	-	250,000.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	-	250,000.00
122	Тусламжийн орлого	5,527,500.00	-
122001	Хандив тусламж /дотоод/	5,527,500.00	-
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	501,304,735.00	686,948,470.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	331,464,600.00	-
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	126,985,455.00	656,311,470.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчаас төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захи	126,985,455.00	656,311,470.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	29,032,600.00	30,637,000.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	29,032,600.00	30,637,000.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	13,822,080.00	-
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	13,822,080.00	-
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (II)	497,031,682.90	608,703,930.44
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	497,031,682.90	608,703,930.44
210	БАРАА АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	495,370,416.90	600,080,318.94
2101	Цалин, хөлс болон нэмэгдэл урамшил	292,140,474.65	304,601,946.62
210101	Үндсэн цалин	188,681,611.79	172,423,022.92
210102	Нэмэгдэл	67,637,143.26	78,731,538.22
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	4,026,000.00	4,552,161.18

210104	Үр дүнгийн урамшуулал	31,795,719.60	48,895,224.30
2102	Ажил ологчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	37,477,663.85	34,363,823.38
210201	Тэтгэврийн даатгалын шимтгэл	27,790,620.91	23,367,451.90
210202	Тэтгэмжийн даатгалын шимтгэл	2,524,877.65	2,749,317.87
210203	ҮОМШ өвчний даатгалын шимтгэл	1,918,750.82	2,199,154.30
210204	Ажилгүйдлийн даатгалын шимтгэл	420,696.74	549,763.57
210205	Эрүүл мэндийн даатгалын хураамж	4,822,717.73	5,498,135.74
2103	Байр ашиглалтай холбоотой тогтмол зардал	27,179,334.00	26,922,959.08
210301	Гэрэл цахилгааны зардал	3,292,120.00	3,010,744.08
210302	Түлш, халаалтын зардал	23,612,214.00	23,612,215.00
210303	Цэвэр, бохир усны зардал	275,000.00	300,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	21,950,000.00	37,468,799.40
210401	Бичиг хэрэг	962,300.00	3,440,799.40
210402	Тээвэр, шатахуун	18,335,000.00	31,000,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	937,700.00	1,528,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,715,000.00	1,500,000.00
2105	Норматив зардал	92,103,965.40	77,014,770.00
210501	Эм бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	71,803,965.40	59,745,525.00
210502	Хоол, хүнс	20,300,000.00	15,769,245.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	-	1,500,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	5,419,350.00	13,053,510.00
210601	Багаж техник хэрэгсэл	1,136,800.00	6,525,610.00
210603	Хөдөлмөр хамгаллын хэрэгсэл	3,082,550.00	2,327,900.00
210604	Урсгал засвар	1,200,000.00	4,200,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	104,000.00	1,500,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	104,000.00	1,500,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	18,995,629.00	105,154,510.46
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	18,995,629.00	105,154,510.46
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,661,266.00	8,623,611.50
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	1,008,000.00	-
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж шагнал урамшуулал	1,008,000.00	-
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	653,266.00	8,623,611.50
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	653,266.00	8,623,611.50
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	9,800,552.10	78,494,539.56
4	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	-	-
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	1,949,990.00	66,488,790.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	1,949,990.00	66,488,790.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	1,949,990.00	66,488,790.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	1,949,990.00	66,488,790.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	(1,949,990.00)	(66,488,790.00)
7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	-	-
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	7,850,562.10	12,005,749.56
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	7,872,962.10
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	7,850,562.10	19,878,711.66

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан үр дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2021 оны 1-р сарын 1-ээрх үлдэгдэл	103,436,234.32	205,701,556.05	121,159,370.36	430,297,160.73
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-		-
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	103,436,234.32	205,701,556.05	121,159,370.36	430,297,160.73
C04	Дахин үнэлгээний нэмэгдэл, хэрэгжсэн дүн	-	-	-	-
C05	Хөрөнгө оруулалтын дахин үнэлгээний гарз	-	-	-	-
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз гарз	-	-	-	-
C07	Тайлант үеийн үр дүн /Цэвэр ашиг алдагдал/	-	-	108,368,748.87	108,368,748.87
C08	2021 оны 12-р сарын 31-ээрх үлдэгдэл	103,436,234.32	205,701,556.05	229,528,119.23	538,665,909.60
D01	2021 оны 12-р сарын 31-ээрх үлдэгдэл	103,436,234.32	205,701,556.05	229,528,119.23	538,665,909.60
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	489,790.00	489,790.00
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	103,436,234.32	205,701,556.05	230,017,909.23	539,155,699.60
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	-	(489,790.00)	-	(489,790.00)
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	-	-	-	-
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз гарз	-	-	-	-
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	-	-	-	-
D08	Тайлант үеийн үр дүн /Цэвэр ашиг алдагдал/	-	-	71,817,278.80	71,817,278.80
D09	2022 оны 12-р сарын 31-ээрх үлдэгдэл	103,436,234.32	205,211,766.05	301,835,188.03	610,483,188.40

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн нэгтгэсэн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	ГҮЙЦЭТГЭЛ	Зөрүү	Хувь
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	607,840,100.00	671,164,065.54	(63,323,965.54)	110.42
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	607,840,100.00	671,164,065.54	(63,323,965.54)	110.4
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	607,840,100.00	671,164,065.54	(63,323,965.54)	110.4
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	274,955,600.00	304,601,946.62	(29,646,346.62)	110.8
210101	Үндсэн цалин	165,924,500.00	172,423,022.92	(6,498,522.92)	103.9
210102	Нэмэгдэл	79,568,700.00	78,731,538.22	837,161.78	98.9
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	4,788,000.00	4,552,161.18	235,838.82	95.1
210105	Урамшуулал	24,674,400.00	48,895,224.30	(24,220,824.30)	198.2
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	34,369,400.00	34,363,823.38	5,576.62	100.0
210201	Тэтгэврийн даатгал	23,371,200.00	23,367,451.90	3,748.10	100.0
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,749,800.00	2,749,317.87	482.13	100.0
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,199,500.00	2,199,154.30	345.70	100.0
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	549,900.00	549,763.57	136.43	100.0
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	5,499,000.00	5,498,135.74	864.26	100.0
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	27,832,700.00	26,922,959.08	909,740.92	96.7
210301	Гэрэл, цахилгаан	3,416,600.00	3,010,744.08	405,855.92	88.1
210302	Түлш, халаалт	24,116,100.00	23,612,215.00	503,885.00	97.9
210303	Цэвэр, бохир ус	300,000.00	300,000.00	-	100.0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	37,614,800.00	40,288,800.00	(2,674,000.00)	107.1
210401	Бичиг хэрэг	2,999,600.00	3,294,800.00	(295,200.00)	109.8
210402	Тээвэр, шатахуун	28,250,000.00	30,750,000.00	(2,500,000.00)	108.8
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,365,200.00	3,244,000.00	121,200.00	96.4
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,500,000.00	1,500,000.00	-	100.0
2105	Норматив зардал	100,311,200.00	124,780,845.00	(24,469,645.00)	124.4
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	85,511,600.00	107,511,600.00	(22,000,000.00)	125.7
210502	хоол	14,799,600.00	15,769,245.00	(969,645.00)	106.6
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	-	1,500,000.00	(1,500,000.00)	-
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	21,356,300.00	23,827,500.00	(2,471,200.00)	111.6
210601	Багаж хэрэгсэл	14,799,600.00	17,299,600.00	(2,500,000.00)	116.9
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэгсэл	2,356,700.00	2,327,900.00	28,800.00	98.8
210604	Урсгал засвар	4,200,000.00	4,200,000.00	-	100.0
2107	Томилолт, зочны зардал	1,500,000.00	1,500,000.00	-	100.0
210702	Дотоод албан томилолт	1,500,000.00	1,500,000.00	-	100.0
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	109,900,100.00	114,669,310.46	(4,769,210.46)	104.3
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	109,900,100.00	114,669,310.46	(4,769,210.46)	104.3
	урсгал шилжүүлэг	-	208,881.00	(208,881.00)	-

261090	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	208,881.00	(208,881.00)	-
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	606,340,000.00	687,198,470.00	(80,858,470.00)	113.3
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	30,637,000.00	30,637,000.00	-	100.0
132001	Орон нутгийн төсвөөс	30,637,000.00	30,637,000.00	-	100.0
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	151,924,500.00	250,000.00	151,674,500.00	0.2
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	151,924,500.00	250,000.00	151,674,500.00	0.2
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	-	62,876,500.00	(62,876,500.00)	-
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчаас төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	62,876,500.00	(62,876,500.00)	-
134	НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГААС САНХҮҮЖИХ	423,778,500.00	593,434,970.00	(169,656,470.00)	140.0
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	30,637,000.00	30,637,000.00	-	100.0
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	7,872,962.10	(7,872,962.10)	-
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	19,878,711.66	(19,878,711.66)	-
62	АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	17	17	-	100.0
620001	Удирдах ажилтан	1	1	-	100.0
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	11	11	-	100.0
620003	Үйлчлэх ажилтан	5	5	-	100.0
64	ЭМЧЛҮҮЛЭГЧДИЙН ТОО	7389	7389	-	100.0

2.6 Аудит хийсэн улсын төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	575,703,000.00	576,901,214.94	(1,198,214.94)	100.2
21	УРСГАЛ ЗАРДЛЫН ДҮН	575,703,000.00	576,901,214.94	(1,198,214.94)	100.2
210	Бараа, үйлчилгээний зардал	575,703,000.00	576,901,214.94	(1,198,214.94)	100.2
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	273,529,500.00	273,295,571.48	233,928.52	99.9
210101	Үндсэн цалин	164,498,400.00	165,337,471.78	(839,071.78)	100.5
210102	Нэмэгдэл	79,568,700.00	78,731,538.22	837,161.78	98.9
210103	Унаа, болон бусад нөхөн олговор	4,788,000.00	4,552,161.18	235,838.82	95.1
210104	Урамшуулал	24,674,400.00	24,674,400.30	(0.30)	100.0
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	34,191,100.00	34,191,100.00	-	100.0
210201	Тэтгэврийн даатгал	23,250,000.00	23,250,000.00	-	100.0
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,735,500.00	2,735,500.00	-	100.0

210203	ҮОМШӨ ний даатгал	2,188,100.00	2,188,100.00	-	100.0
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	547,000.00	547,000.00	-	100.0
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	5,470,500.00	5,470,500.00	-	100.0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	36,114,800.00	36,112,800.00	2,000.00	100.0
210401	Бичиг хэрэг	2,999,600.00	3,294,800.00	(295,200.00)	109.8
210402	Тээвэр (шатахуун)	28,250,000.00	28,250,000.00	-	100.0
210403	Шуудан холбоо, интернэтийн төлбөр	3,365,200.00	3,068,000.00	297,200.00	91.2
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,500,000.00	1,500,000.00	-	100.0
2105	Норматив зардал	100,311,200.00	101,780,845.00	(1,469,645.00)	101.5
210501	Эм бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	85,511,600.00	85,511,600.00	-	100.0
210502	Хоол, хүнс	14,799,600.00	14,769,245.00	30,355.00	99.8
210503	Нормын хувцас зөөлөн эдлэл	-	1,500,000.00	(1,500,000.00)	-
2106	Эд хогшил худалдан авах	20,156,300.00	20,127,500.00	28,800.00	99.9
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	14,799,600.00	14,799,600.00	-	100.0
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэгсэл	2,356,700.00	2,327,900.00	28,800.00	98.8
210604	Урсгал засвар	3,000,000.00	3,000,000.00	-	100.0
2107	Томилолт, зочны зардал	1,500,000.00	1,500,000.00	-	100.0
210702	Дотоод албан томилолт	1,500,000.00	1,500,000.00	-	100.0
2201	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	109,900,100.00	109,893,398.46	6,701.54	100.0
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	109,900,100.00	109,893,398.46	6,701.54	100.0
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	575,703,000.00	593,684,970.00	(17,981,970.00)	103.1
1340	НД-ЫН САНГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	423,778,500.00	593,434,970.00	(169,656,470.00)	140.0
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	423,778,500.00	593,434,970.00	(169,656,470.00)	140.0
120004	Төсөвт байгууллагын үйл ажиллагааны орлого	151,924,500.00	250,000.00	151,674,500.00	0.2
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	151,924,500.00	250,000.00	151,674,500.00	0.2
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	-	-	-
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	19,848,711.06	(19,848,711.06)	-
62	АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	19	19	-	100.0
620001	Удирдах ажилтан	1	1	-	100.0
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	13	13	-	100.0
620003	Үйлчлэх ажилтан	5	5	-	100.0
64	ЭМЧЛҮҮЛЭГСДИЙН ТОО	7389	7389	-	100.0

2.7 Аудит хийсэн орон нутгийн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	7,664,081.10	(7,664,081.10)	-
2	I. НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	30,637,100.00	29,677,469.60	959,630.40	96.9
21	УРСГАЛ ЗАРДЛЫН ДҮН	30,637,100.00	29,677,469.60	959,630.40	96.9
210	Бараа, үйлчилгээний зардал	30,637,100.00	29,677,469.60	959,630.40	96.9
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,426,100.00	1,381,787.14	44,312.86	96.9
210101	Үндсэн цалин	1,426,100.00	1,381,787.14	44,312.86	96.9
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	178,300.00	172,723.38	5,576.62	96.9
210201	Тэтгэврийн даатгал	121,200.00	117,451.90	3,748.10	96.9
210202	Тэтгэмжийн даатгал	14,300.00	13,817.87	482.13	96.6
210203	ҮОМШӨ ний даатгал	11,400.00	11,054.30	345.70	97.0
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,900.00	2,763.57	136.43	95.3
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	28,500.00	27,635.74	864.26	97.0
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	27,832,700.00	26,922,959.08	909,740.92	96.7
210301	Гэрэл цахилгаан	3,416,600.00	3,010,744.08	405,855.92	88.1
210302	Түлш, халаалт	24,116,100.00	23,612,215.00	503,885.00	97.9
210303	Цэвэр, бохир ус	300,000.00	300,000.00	-	100.0
2106	Эд хогшил худалдан авах	1,200,000.00	1,200,000.00	-	100.0
210604	Урсгал засвар	1,200,000.00	1,200,000.00	-	100.0
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	30,637,000.00	30,637,000.00	-	100.0
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	30,637,000.00	30,637,000.00	-	100.0
132001	Орон нутгийн төсвөөс	30,637,000.00	30,637,000.00	-	100.0
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	7,664,081.10	(7,664,081.10)	-
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	-	-	-
62	АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	17	17	-	100.0
620001	Удирдах ажилтан	1	1	-	100.0
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	11	11	-	100.0
620003	Үйлчлэх ажилтан	5	5	-	100.0
64	ЭМЧЛҮҮЛЭГСДИЙН ТОО	7389	7389	-	100.0

2.7 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	208,881.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	63,085,381.00
21	УРСГАЛ ЗАРДЛЫН ДҮН	63,085,381.00
210	Бараа, үйлчилгээний зардал	62,876,500.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	29,924,588.00
210101	Үндсэн цалин	5,703,764.00
210104	Урамшуулал	24,220,824.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	2,676,000.00
210402	Тээвэр (шатахуун)	2,500,000.00
210403	Шуудан холбоо, интернэтийн төлбөр	176,000.00
2105	Норматив зардал	23,000,000.00
210501	Эм бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	22,000,000.00
210502	Хоол, хүнс	1,000,000.00
2106	Эд хогшил худалдан авах	2,500,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	2,500,000.00
2201	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	4,775,912.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	4,775,912.00
	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	208,881.00
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	208,881.00
213503	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, төвлөрүүлэх шилжүүлэг	208,881.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	62,876,500.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	62,876,500.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчаас төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	62,876,500.00
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	208,881.00
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Сүмбэр сумын Эрүүл мэндийн төв нь үйл ажиллагааны эрхэм зорилгоо "Эрүүл мэндийн салбарын тогтолцооны шинэчлэлийн хүрээнд оновчтой бодлого арга зүйгээр хангаж, мэргэшсэн чадварлаг хамт олон, дэвшилтэт технологиор тусламж, үйлчилгээний чанарыг сайжруулан, амьдралын зөв дадлыг иргэн бүрд хэвшүүлэх замаар хүн амын дундаж наслалтыг уртасгана", Эрүүл мэндийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1.2-т "Сум, тосгоны эрүүл мэндийн төв", Эмнэлгийн тусламж үйлчилгээний тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд эрүүл мэндийн төвийн чиг үүргийг дараах байдлаар тодорхойлсон байна. Үүнд:

- Өрх, сум, тосгоны эрүүл мэндийн төв нь Эрүүл мэндийн тухай хуулийн 16.2, 16.7-д заасан үндсэн чиг үүргээс гадна дараах чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ;
- Эмнэлгийн мэргэшсэн тусламж, үйлчилгээ, эх барихын тусламж, үйлчилгээ, сувилахуйн болон сэргээн засахын дагнасан тусламж, үйлчилгээ шаардлагатай иргэнийг холбогдох эрүүл мэндийн байгууллагад илгээх, эргэх холбоо тогтоох, тусламж, үйлчилгээний тасралтгүй байдлыг хангах;
- Харьяа нутаг дэвсгэрийн хүн амын дунд нийгмийн эрүүл мэндийг дэмжих, хамгаалах хөтөлбөр, арга хэмжээг зохион байгуулж, хэрэгжүүлэх;
- Сэргээн засах, гэрээр үзүүлэх тусламж, үйлчилгээ, өдрийн эмчилгээ, оношилгоо, шинжилгээ хийх;
- Түргэн тусламжийн үйлчилгээ үзүүлэх;

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Сүмбэр сумын Эрүүл мэндийн төв нь Эрүүл мэндийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.2 заасанчлан "Хот суурин газрын хүн амд төрөөс үзүүлэх өрхийн эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээг үзүүлдэг Эрүүл мэндийн сайдын харьяа байгууллага юм."

Сүмбэр сумын Эрүүл мэндийн төвийн үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд тайлант онд дараах өөрчлөлт орсон байна. Үүнд:

- Хөдөлмөрийн тухай хуулийн шинэчилсэн найруулга 2022 оны 1 дүгээр сарын 01-ээс хэрэгжиж эхэлсэн.
- Төрийн бүх шатны байгууллага, нийтийн алба, тэдгээрийн үйл ажиллагаанд санхүүгийн сахилга батыг мөрдүүлж, ил тод байдлыг хангах, үр ашгийг нэмэгдүүлэх, үрэлгэн байдлыг хязгаарлах хяналт тавихад чиглэсэн "Төрийн хэмнэлтийн тухай" хууль /2022 оны 4 дүгээр сарын 02-ны өдөр батлагдсан./
- Хувь хүний орлогын албан татварын тухай хуулийн 25 дугаар зүйлийн 25.7-д "Суутган төлөгч нь албан татвар төлөгчийн энэ хуулийн 21.1-д заасны дагуу ногдох албан татвар, 23.1-д заасны дагуу эдлэх хөнгөлөлтийг жилийн эцсийн тайлангаар эцэслэн тооцож тайлагнан, холбогдох татварыг төсөвт шилжүүлнэ";
- Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийг хэрэгжүүлэх зарим арга хэмжээний тухай Монгол Улсын Засгийн газрын 2022 оны 5 дугаар сарын 25-ны өдрийн 203 дугаар тогтоол,
- Засгийн газрын 2022 оны 107 дугаар тогтоол "Үйлчилгээний албан тушаал эрхэлдэг төрийн албан хаагчийн цалингийн доод хэмжээг тогтоох тухай";
- "Дундаж цалин хөлс тодорхойлох журам"-д нэмэлт өөрчлөлт оруулах тухай Засгийн газрын 2022 оны 3 дугаар сарын 17-ны өдрийн А/49 дүгээр тогтоол;

Эмнэлэг, эрүүл мэндийн салбарт хийж байгаа шинэчлэл, үйл ажиллагаа, төсөв санхүүг дэмжсэн шийдвэрийг Засгийн газар, салбарын сайд, Эрүүл мэндийн даатгалын үндэсний зөвлөлөөс гаргаж мөрдүүлсэн байна. Үүнд:

- "Үйлчилгээний албан тушаал эрхэлдэг төрийн албан хаагчийн цалингийн доод хэмжээг тогтоох тухай" Засгийн газрын 2022 оны 3 дугаар сарын 09-ны өдрийн 107 дугаар тогтоолын 1 дүгээр хавсралт"-аар "Эрүүл мэндийн салбарын төрийн үйлчилгээний албан тушаалын цалингийн доод хэмжээ"-г тогтоосон;

- “Эмнэлэг, эрүүл мэндийн салбарт 2022 онд Нийгмийн эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний тухай, Цусны донорын тухай, Тамхины тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулан ажилласан байна;
- Монгол Улсын Засгийн газрын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх зорилгоор Даатгуулагчийг урьдчилан сэргийлэх, эрт илрүүлэх үзлэг, оношилгоо, шинжилгээнд хамруулах Эрүүл мэндийн сайдын 2022 оны А/139 дүгээр “Журам батлах тухай” тушаал;
- Эрүүл мэндийн даатгалын үндэсний зөвлөлийн 2022 оны 4 дүгээр сарын 05-ны өдрийн “Багц, төлбөрийн хэмжээ, журам батлах тухай” 06 дугаар тогтоол;
- “Төрөөс эмийн зардлыг нь хариуцан амбулаториор эмчлэх өвчний жагсаалт, эм олгох үйл ажиллагааг зохицуулах журам батлах тухай” Эрүүл мэндийн сайдын 2022 оны 8 дугаар сарын 09-ний өдрийн А/407 дугаар тушаал;
- ЭМСайдын 2022 оны 4 дүгээр сарын 12-ны өдрийн А/216 дугаар тушаалаар “Төрийн эрүүл мэндийн байгууллагаас иргэнд үзүүлэх төлбөртэй үйлчилгээний жагсаалтыг баталсан;
- Эрүүл мэндийн даатгалын үндэсний зөвлөлийн 2022 оны “Төлбөрийн хэмжээ, төлбөрийн арга, журам шинэчлэн батлах тухай” 01 дүгээр тогтоол;
- Эрүүл мэндийн даатгалын үндэсний зөвлөлийн өрх, сум, тосгоны эрүүл мэндийн төвөөс үзүүлэх эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний “Төлбөрийн хэмжээ, төлбөрийн арга, журам шинэчлэн батлах тухай” 2022 оны 05 дугаар тогтоол;
- Эрүүл мэндийн даатгалын үндэсний зөвлөлийн өрх, сум, тосгоны эрүүл мэндийн төвөөс үзүүлэх эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний “Төлбөрийн хэмжээ, төлбөрийн арга, журам шинэчлэн батлах тухай” 2022 оны 09, 14 дүгээр тогтоол;
- Сангийн сайд, ЭМС-ын 2022 оны 2 дугаар сарын 28-ны өдрийн 49, А/118 дугаар хамтарсан тушаалын нэгдүгээр хавсралтаар Төрийн өмчийн эрүүл мэндийн байгууллага иргэнд үзүүлэх төлбөртэй тусламж үйлчилгээний төлбөрийн жишиг жагсаалтыг, хоёрдугаар хавсралтаар Төрийн болон орон нутгийн өмчийн эрүүл мэндийн байгууллагаас үзүүлэх төлбөртэй тусламж, үйлчилгээ болон нэмэлт үйлчилгээ үзүүлж олсон орлогыг зарцуулах үлгэрчилсэн журмыг баталсан;
- ЭМС-ын 2022 оны 4 дүгээр сарын 12-ны өдрийн А/216 дугаар тушаалын нэгдүгээр хавсралтаар “Төрийн өмчийн эрүүл мэндийн байгууллагаас үзүүлэх төлбөртэй тусламж үйлчилгээний журам”, хоёрдугаар хавсралтаар “Төрийн өмчийн эрүүл мэндийн байгууллагаас үзүүлэх төлбөртэй тусламж, үйлчилгээний жагсаалт"-ыг тус тус баталсан;
- ЭМДҮЗ-ийн 2022 оны 7 дугаар сарын 01-ний өдрийн 09 дүгээр тогтоолын 2-т ”Анхан шатны эрүүл мэндийн байгууллагуудаас үзүүлсэн үйлчилгээний нэг иргэнээр тооцсон санхүүжилтийн үлдэгдэл 20 хувь, сумын эрүүл мэндийн төвөөс үзүүлэх хэвтүүлэн эмчлэх, яаралтай тусламж, түргэн тусламж, шүд, амны хөндийн тусламж үйлчилгээний зардлыг эрүүл мэндийн байгууллагуудын 2022 оны 05 болон 06 дугаар сарын статистик тоон мэдээлэл дээр үндэслэн хяналт тавьж санхүүжүүлэх;
- ЭМДҮЗ-ийн 2022 оны 10 дугаар сарын 20-ний өдрийн 14 дүгээр тогтоолын 2-т ”Анхан шатны эрүүл мэндийн байгууллагуудаас үзүүлсэн үйлчилгээний нэг иргэнээр тооцсон санхүүжилтийн үлдэгдэл 20 хувь, сумын эрүүл мэндийн төвөөс үзүүлэх хэвтүүлэн эмчлэх, яаралтай тусламж, түргэн тусламж, шүд, амны хөндийн тусламж үйлчилгээний зардлыг эрүүл мэндийн байгууллагуудын 2022 оны 7, 8, 9, 10 дугаар сарын статистик тоон мэдээлэл дээр үндэслэн хяналт тавьж санхүүжүүлэх;
- Албан томилолтын зардлын тариф шинэчлэн батлах тухай Сангийн 2022 оны 6 дугаар сарын 02-ны өдрийн 120 дугаар тушаал;

Байгууллагын дотоод хяналтын талаар

Засгийн газрын 2011 оны 311 дүгээр тогтоолоор баталсан “Аж ахуйн нэгж, байгууллагын үйл ажиллагаанд дотоод хяналт шалгалтыг зохион байгуулах нийтлэг журам”-ын дагуу Эрүүл мэндийн төвийн даргын 2022 оны 3 дугаар сарын 23-ний өдрийн А/13 тоот тушаалын нэгдүгээр хавсралтаар дотоод хяналтын багийн бүрэлдэхүүнийг 3 хүний бүрэлдэхүүнтэй томилж, 2 дугаар хавсралтаар “Алтанбулаг сумын эрүүл мэндийн төвийн дотоод хяналтын журам”-ыг баталсан байна. “Дотоод хяналт шалгалтын зорилго нь Эрүүл мэндийн тухай хууль болон холбогдох хууль тогтоомж, дүрэм, журам, ЭМС-ын

тушаалд заавал мөрдөх стандарт, клиникийн удирдамж, байгууллагын дотоод журам, байгууллагын удирдлагын хуульд нийцсэн шийдвэрийн хэрэгжилт, тусламж үйлчилгээний чанар, аюулгүй байдалд хяналт тавьж илэрсэн зөрчил, дутагдлыг арилгах хууль, дүрэм журмыг мөрдүүлэхэд дотоод хяналтын зорилго оршино" гэж үйл ажиллагааг нь тодорхойлсон.

Төрийн хэмнэлтийн тухай, Шилэн дансны тухай, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа ажил үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн хэрэгжилт, төсвийн төлөвлөлт, зарцуулалтад хийх дотоод хяналтын үр нөлөөг дээшлүүлэх, хяналтаар илрүүлсэн зөрчил, дутагдлыг арилгахад чиглэсэн үйл ажиллагааг сайжруулах шаардлагатай байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж буй дотоод хяналтаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Сүмбэр сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2022 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэж, Төсвийн тухай хуулийн 54.4, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлд заасан иж бүрдлийн дагуу бэлтгэж толилуулсан байна гэж үзлээ.

Харин төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг мөнгөн сууриар бэлтгэж, Төсвийн тухай хуулийн 54 дүгээр зүйлийн 54.5 дахь заалтын дагуу иж бүрэн ирүүлсэн.

Байгууллагын мөрдөж буй нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийн талаар Санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагаанд мөрдөж буй Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичигт УСНББОУС, хууль, тогтоол, тушаал, зааврууудын өөрчлөлтийг тусгаагүй, байгууллагын удирдлагын тушаал шийдвэрээр батлаагүйгээс НББББ-ийг өөрийн байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохируулан боловсруулах шаардлага тулгарч байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Сүмбэр сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2022 оны санхүүгийн тайланг Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар баталсан "Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар"-ын дагуу бэлтгэсэн байна.

Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичигт тусгагдсан зарим журам заавар шинэчлэгдсэнтэй холбоотойгоор нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичигт холбогдох өөрчлөлтүүдийг тусгах шаардлагатай байна.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 49,364.7 мянган төгрөгөөр буюу 8.7 хувиар өссөн байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	7,873.0	19,878.7	12,005.7
Авлага	133,936.5	3,400.0	(130,536.5)
Бараа материал	59,346.4	70,027.0	10,680.6

Үндсэн хөрөнгө	363,013.1	520,227.9	157,214.8
Нийт хөрөнгө	**564,168.9**	**613,533.7**	**49,364.7**
Өр төлбөр	25,503.0	3,050.5	(22,452.5)
Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч/	538,665.9	610,483.2	71,817.3
Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	**564,168.9**	**613,533.7**	**49,364.7**

Дээрх хүснэгтээс харахад мөнгөн хөрөнгө, үндсэн хөрөнгө, бараа материал, эздийн өмчийн данс өмнөх оноос нэмэгдэж, авлага, бараа үйлчилгээний зардлын өглөг буурсан үзүүлэлттэй байна. Үүнд:

1. Тайлант онд мөнгөн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 12,005.7 мянган төгрөгөөр нэмэгдсэн нь улсын төсвөөс хүлээн авсан санхүүжилтийн зарцуулагдаагүй үлдэгдлийг буцаан төвлөрүүлээгүй нь гол нөлөө үзүүлсэн байна.
2. Авлага дансны үлдэгдэл 130,536.5 мянган төгрөгөөр буурсан нь өмнөх оны авлагыг барагдуулснаас нөлөөлсөн байна.
3. Бараа материалын үлдэгдэл 10,680.6 мянган төгрөгөөр өссөн нь 21,701.2 мянган төгрөгийн эмнэлгийн эм хэрэгсэл үнэ төлбөргүйгээр, төсвийн хөрөнгөөр 135,285.1 мянган төгрөгийн эм, эмнэлгийн хэрэгсэл худалдан авсан нь нөлөөлсөн байна.
4. Үндсэн хөрөнгө өмнөх оноос 157,214.9 мянган төгрөгөөр өссөн нь Эрүүл мэндийн газар, эрүүл мэндийн яамнаас тоног, төхөөрөмж үнэ төлбөргүй хүлээн авсан нь нөлөөлсөн байна.
5. Өр төлбөрийн дансны үлдэгдэл өмнөх оноос 22,452.5 мянган төгрөгөөр буурсан нь эрүүл мэндийн ажилтнуудын олгогдоогүй урамшууллыг нөхөн олгосон нь нөлөөлсөн байна.
6. Засгийн газрын хувь оролцоо дансны үлдэгдэл 71,817.3 мянган төгрөгөөр өссөн нь тайлант жилийн үр дүн өссөн нь нөлөөлсөн байна.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2022 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг эрүүл мэндийн даатгалын сангийн төсвөөс 435,315.2 мянган төгрөг, орон нутгийн төсвөөс 35,567.8 мянган төгрөг, нийт зарлагыг 470,883.0 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн төслийн саналаас цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшлын зардлыг 12,123.8 мянган, ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл 10,011.6 мянган, байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал 5,004.6 мянган, хангамж бараа материалын зардлыг бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний төлбөрийг 1,545.1 мянган төгрөгөөр тус тус бууруулж, хангамж, бараа материалын зардал 8,650.7 мянган, норматив зардлыг 94,521.2 мянган, эд хогшил авах зардлыг 9,056.3 мянган, бараа үйлчилгээний бусад зардлыг 114,852.0 мянган төгрөгөөр тус тус нэмэгдүүлэн батлсан байна.

Энэ нь Сүмбэр сумын Эрүүл мэндийн төв нь төсвийн төслийг бодитой, үндэслэлтэй боловсруулаагүйтэй холбоотой байна.

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөрийн 5 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр улсын төсвөөс 575,703.0 мянган төгрөгийг, орон нутгийн төсвөөс 30,637.0 мянган, нийт 606,340.0 мянган төгрөгийг бүрдүүлэхээр батлсан байна.

Гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 593,685.0 мянган, орон нутгийн төсвөөс 30,637.0 мянган, нийт 624,322.0 мянган төгрөгийн санхүүжилт авсан байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 606,578.7 мянган төгрөг буюу 100,04 хувьтай байгаа нь цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшууллын зардлыг 278.2 мянган, ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэлийн зардлыг 5.5 мянган, байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардлыг 909.7 мянган, хангамж, бараа материалын зардлыг 2.0 мянган, эд хогшил, урсгал засварын зардлыг 28.8 мянган, бараа үйлчилгээний бусад зардлыг 6,701.5 мянган төгрөгөөр дутуу зарцуулж, норматив зардлыг 1,499.6 мянган төгрөгөөр хэтрүүлэн зарцуулсантай холбоотой байна.

Нийт төсвийн зардлын гүйцэтгэлийг илүү зарцуулсан нь 1 хөтөлбөрийн 4 арга хэмжээ 1,037.2 мянган төгрөгөөр дутуу, 1 арга хэмжээ 1,275.9 мянган төгрөгөөр илүү зарцуулагдсантай холбоотой байна.

Хүснэгт 2. Хөтөлбөр, арга хэмжээний Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэл

/мянган төгрөг/

д/д	Хөтөлбөр, арга хэмжээ	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Биелэлт
	Улсын төсвөөс санхүүжих				
1	80302- нэг иргэнд ноогдох норматив	198,656.1	198,595.3	60.8	100.0
2	81603-үндсэн мэргэжлийн тусламж үйлчилгээ	174,904.7	176,180.6	(1,275.9)	100.7
3	83603- Нэмэлт - Дээд шатны төсвөөс хуваарилсан	202,142.2	202,125.3	16.9	100.0
Дүн		**575,703.0**	**576,901.2**	**(1,198.2)**	**100.2**
	Орон нутгийн төсвөөс				
1	80111-Төрийн өмчийн барилгын тогтмол зардал	29,032.6	28,123.0	909.6	96.9
2	80112-оны нийтлэг үйлчилгээ	1,604.4	1,554.5	49.9	96.9
Дүн		**30,637.0**	**29,677.5**	**959.5**	**96.9**
Нийт дүн		**606,340.0**	**606,578.7**	**(238.7)**	**100.0**

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.5.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Нэмэлт санхүүжилтийн дансанд 63,085.4 мянган төгрөгийн орлогыг бүрдүүлжээ. Үүнээс: Цалин болон нэмэгдэл урамшлын зардал 29,924.6 мянган, хангамжийн материалын зардалд 2,676.0 мянган, норматив зардал 23,000.0 мянган, эд хогшил худалдан авах зардал 2,500.0 мянган, бараа үйлчилгээний бусад зардалд 4,775.9 мянган төгрөгийг тус тус зарцуулсан байна.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.8-д харуулав.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Сүмбэр сумын эрүүл мэндийн төвийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч этгээд, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын талаар болон аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав. Мөн байгууллагын үйл ажиллагааг сайжруулах зорилготой холбоотой өгсөн зөвлөмжүүдийг тусгасан болно.

Аудитыг Ихмонгол хөлөг Аудит ХХК-ийн ахлах аудитор Г.Ариунбат, аудитор Д.Буянравжих, О.Эрдэнэчимэг, шинжээч Б.Ган-Эрдэнэ, Т.Оюун, аудитын менежер Б.Батцэцэг, аудиторын туслах З.Ариунцэцэг, Г.Ариунболд нар гүйцэтгэж, чанарын хяналтыг чанарын хяналтын мэргэжилтэн С.Сожидмаа, захирал С.Тунгалаг, Төв аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитын менежер О.Амаржаргал, Дарга, тэргүүлэх аудитор Ц.Хишигжаргал нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Сүмбэр сумын Эрүүл мэндийн төв нь 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Ихмонгол хөлөг Аудит ХХК-д 2023 оны 01 дүгээр сарын 23-ны өдрийн 09/02 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр 1.0 хувиар сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг дунд гэж үнэллээ.

Шинэчлэн тогтоосон материаллаг байдлыг Төв аймгийн Сүмбэр сумын эрүүл мэндийн төвийн 2022 оны батлагдсан төсвийн нийт зардлын 606,340.0 мянган төгрөгөөс 1.0 хувиар буюу 6,063.4 мянган төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг шинэчлэн тогтоосон материаллаг байдлын 70.0 хувиар буюу 4,244.4 мянган төгрөгөөр тогтоов.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбоотойгоор 1,228.2 мянган зардлын хэмнэлт бий болгосон байна.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Аудитаар тус хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан мэдээллийн давхардал, ач холбогдол, үр нөлөөг харгалзан 17 төрлийн мэдээллийг Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст ил тод байршуулсан эсэхийг хамруулан шалгалаа.

Шилэн дансны цахим хуудсыг шалгахад 157 мэдээлэл байршуулахаас 155 мэдээлэл хугацаанд нь байршуулж, 1 мэдээлэл хугацаа хоцроож, 1 мэдээллийг байршуулаагүй, Цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий 8 удаагийн 186,211.2 мянган төгрөгийн орлогын гүйлгээг 216,810.1 мянган төгрөгөөр буюу 30,598.8 мянган төгрөгөөр илүү, 4 удаагийн 268,428,.5 мянган төгрөгийн орлогын гүйлгээг 172,893.4 мянган

төгрөгөөр буюу 95,535.1 мянган төгрөгөөр дутуу байршуулж, 3 удаагийн 48,057.9 мянган төгрөгийн орлого, 7 удаагийн 91,954.0 мянган төгрөгийн зарлагын гүйлгээ, бонд, зээл, өрийн бичиг, баталгаа, түүнтэй адилтгах санхүүгийн бусад хэрэгсэл, төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн гэрээ, төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах, өр, авлага үүсгэсэн 6 удаагийн 38,179.6 мянган төгрөгийн шийдвэрийг байршуулаагүй байна. Энэ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.1-т "мэдээлэл үнэн зөв, бодитой, иж бүрэн байх;", 6 дугаар зүйлийн 6.1-д "Энэ хуулийн 3.1.1, 3.1.2-т заасан байгууллага, албан тушаалтан дараах мэдээллийг тогтмол мэдээлнэ", 6.4-т "Энэ хуулийн 3.1.1, 3.1.2-т заасан байгууллага дараах мэдээллийг долоо хоногийн дотор мэдээлнэ", 6 дугаар зүйлийн 6.4.5-д "цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын мөнгөн гүйлгээг гүйлгээ тус бүрээр, гүйлгээний агуулга, хүлээн авагчийн нэр", 6.4.8-д “бонд, зээл, өрийн бичиг, баталгаа, түүнтэй адилтгах санхүүгийн бусад хэрэгсэл, төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн гэрээ, төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах, өр, авлага үүсгэсэн аливаа шийдвэр",Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.4-т "Энэ хуулийн 3.1.3, 3.1.4-т заасан хуулийн этгээдийн тухайн жилд төлсөн бүх төрлийн албан татвар, төлбөр, хураамж, нийгмийн болон эрүүл мэндийн даатгалын шимтгэлийн мэдээлэл, төрийн эрх бүхий байгууллагаас тухайн хуулийн этгээдэд ногдуулсан аливаа акт, албан шаардлага, зөрчлийн хэрэг, тэдгээрийн шийдвэрлэлтийн талаарх мэдээллийг олон нийт танилцах боломжтой хэлбэрээр байгууллагын цахим хуудсанд ил тод, нээлттэй байршуулна." гэж заасантай нийцэхгүй, санхүүгийн тайлагналын нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

<u>Шийдвэрлэсэн нь:</u> Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2020 оны 12 дугаар сарын 09-ний өдрийн А/95 дугаар тушаалын хавсралт “Албан өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам”-ын 4.2.1.10-т "Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчил, түүнийг арилгахаар өгсөн зөвлөмжийг хугацаанд нь хэрэгжүүлээгүй бол" гэж заасныг үндэслэн албан шаардлага хүргүүлэв.

4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

1. Дотоод хяналтын үйл ажиллагаа нь зөвхөн эрүүл мэндийн үндсэн үйл ажиллагаанд чиглэгдсэн, санхүү, шилэн данс, нягтлан бодох бүртгэл, төсвийн тухай, төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай, төрийн хэмнэлтийн тухай хууль тогтоомжийн хэрэгжилтэд хяналт хийдэггүй, ажилтнууд нь дотоод хяналтын талаар сургалтад хамрагдаагүй, дотоод хяналтын талаар зохих мэдлэг эзэмшээгүй байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.6-д "Дотоод аудитын үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх;", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 19 дүгээр зүйлийн 19.1-д "Аж ахуйн нэгж, байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн дотоод хяналтын бодлого, удирдлага, зохион байгуулалтыг аж ахуйн нэгж, байгууллагын эрх бүхий этгээд тодорхойлно." заалтуудтай нийцээгүй, санхүүгийн тайлагналын нийцсэн бөгөөд зохистой байх гэсэн батламж мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна.

<u>Шийдвэрлэсэн нь:</u> Дотоод хяналтын багийн бүрэлдэхүүнд өөрчлөлт оруулж, холбогдох журмыг мөрдөж ажиллах зөвлөмж өгөв.

2. Байгууллагын мөрдөж буй НББББББ нь шинэчлэн батлагдсан УСНББОУС, хууль, тогтоол, тушаал зааврууудыг тусгаагүй, байгууллагын удирдлагын тушаал шийдвэрээр батлаагүй байна. Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.1.9-д "нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг" гэж бүртгэлийн суурь, санхүүгийн тайлан гаргахад баримтлах зарчмыг тодорхойлсон журам, заавар, аргачлалыг багтаасан баримт бичгийг", 18 дугаар зүйлийн 18.2-т "Аж ахуйн нэгж, байгууллагын удирдлага нь нягтлан бодох бүртгэлийн хууль тогтоомж, стандарт, дүрэм, журам, зааварт нийцүүлэн нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг баталж, мөрдөж ажиллана", 20 дугаар зүйлийн 20.2.2-т Аж ахуйн нэгж, байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг боловсруулах, батлуулах, хэрэгжилтийг зохион байгуулах;" заалтуудтай нийцээгүй,

санхүүгийн тайлагналын нийцсэн бөгөөд зохистой байх гэсэн батламж мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: НББББББ-ийг стандарт, хууль, тогтоомж, тушаал, заавар, дүрэм журамд нийцүүлэн шинэчлэн боловсруулж, баталж мөрдөж ажиллах зөвлөмж өгөв.

3. Худалдан авсан хөрөнгө, материалын дүнг, бэлтгэн нийлүүлэгч байгууллагуудын төлбөрийн цахим системд бүртгэсэн дүнтэй тулгахад 8 иргэн, байгууллагын 18,927.5 мянган төгрөгөөр илүү, 18 иргэн, байгууллагын 12,862.0 мянган төгрөгөөр дутуу бүртгэсэн байна. Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.7-д “анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно” 20 дугаар зүйлийн 20.2.4-д "нягтлан бодох бүртгэл хөтлөлт нь энэ хууль болон санхүүгийн бусад хууль тогтоомжид заасан шаардлагад нийцэж байгаа эсэхийг хянах", Нэмэгдсэн өртгийн албан татварын тухай хуулийн 17 дугаар зүйлийн 17.6.”Албан татвар суутган төлөгч төлбөрийн баримтыг өөр дүнгээр олгосон, эсхүл төлбөрийн баримт олгохоос татгалзсан бол албан татвар төлөгч энэ талаар татварын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагад, эсхүл харьяа татварын албанд нэн даруй мэдэгдэх үүрэгтэй.”, заалтуудтай нийцээгүй, санхүүгийн тайлагналын нийцсэн бөгөөд зохистой байх гэсэн батламж мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Нягтлан бодох бүртгэлд төлбөрийн цахим баримтгүй ажил гүйлгээ бүртгэхгүй байх зөвлөмж өгөв.

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд шалгасан зүйлийг холбогдох шалгуурт нийцээгүй гэж дүгнэлээ.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Сүмбэр сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2022 оны санхүүгийн үйл ажиллагаанд завсрын аудитыг хэрэгжүүлээгүй болно.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар илэрсэн 427,151.8 мянган төгрөгийн алдаа зөрчилд давтан гаргахгүй байх 2 албан шаардлага, 1 зөвлөмжийг Төв аймаг дахь Төрийн аудитын газарт албан бичгээр бүрэн хэрэгжүүлсэн гэж хүргүүлсэн боловч гүйцэтгэлийн үе шатанд шалгахад 33.3 хувийг хэрэгжүүлсэн байна.

Хүснэгт 4 Төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт /мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Өмнөх аудитын үзүүлэлт		Биелэлт		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Зөвлөмж	1	-	1	-	-
Албан шаардлага	2	427,151.8	-	-	-
Нийт дүн	**3**	**427,151.8**	**1**	**-**	**33.3**

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Дараагийн аудитаар худалдан авах ажиллагааны хэрэгжилт, Шилэн дансны хуулийн хэрэгжилт, нягтлан бодох бүртгэлийн хөтлөлтийг авч үзэх шаардлагатай гэж үзлээ.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 78,506.5 мянган төгрөгийн 7 алдаа[1] илэрснээс, аудитын явцад 78,506.5 мянган төгрөгийн алдааг залруулав.

Үүнд:

- Цалин хөлсний дэлгэрэнгүй бүртгэлээрх цалингийн зардлын дүн, ерөнхий журналын цалингийн зардлын дүнгээс 24,354.9 мянган, санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн цалингийн зардлын дүнгээс 14,333,5 мянган төгрөгөөр тус тус илүү, гарт олгох цалингийн дүн нь ерөнхий журналын гарт олгосон дүнгээс 1,144.0 мянган төгрөгөөр дутуу, нийт 39,832.4 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй бүртгэснийг;
- Санхүүгийн тайланд 8,832.5 мянган төгрөгийн тохируулгын тайлан тайлагнаагүйг;
- Цалин хөлсний дэлгэрэнгүй бүртгэлээрх цалин хөлсний дүн татварын цахим тайланд илгээсэн хувь хүний орлогын албан татварын тайлангаас 2,847.1 мянган төгрөгөөр, нийгмийн даатгалын тайлангаас 52.0 мянган төгрөгөөр тус илүү, нийт 3,374.0 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй тайлагнасныг;
- Төсвийн гүйцэтгэлийн нэгтгэсэн тайлангаар батлагдсан төсвөөс байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардлыг 5,541.5 мянган, хангамж бараа материалын зардлыг 248.0 мянган нийт 5,789.5 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй тайлагнасныг;
- Жилийн эцсийн санхүүгийн үр дүнгийн тайланд тайлагнасан үнэ төлбөргүй хүлээн авсан 115,519.7 мянган төгрөгийн орлогыг санхүүгийн тайлангийн үндсэн хөрөнгийн болон бараа материалын тодруулгын дүнгээс 11,845.9 мянган төгрөгийн дутуу тайлагнасныг;
- Эрүүл мэндийн даатгалын үндэсний зөвлөлийн өрх, сум, тосгоны эрүүл мэндийн төвөөс үзүүлэх эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний “Төлбөрийн хэмжээ, төлбөрийн арга, журам шинэчлэн батлах тухай” 2022 оны 05 дугаар тогтоолын дагуу олгогдож буй нэг иргэнээр тооцсон 11 болон 12 дугаар сарын төлбөрийн олгогдоогүй 20 хувь болох 8,310.6 мянган төгрөгийг авлагаар бүртгээгүйг;
- Төв аймгийн Санхүүгийн хяналт, дотоод аудитын алба улсын байцаагчийн албан шаардлагын дагуу төлсөн 3,677.4 мянган төгрөгийн актын төлбөрөөс ажлаас халагдсан даатгуулагчийн нийгмийн даатгалын шимтгэл болох 521.6 мянган төгрөгийг цалингийн зардалд бүртгэснийг тус тус Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.2-т “Нягтлан бодох бүртгэлийн алдааг алдаа гарсан үеийн санхүүгийн тайланд тусгах замаар залруулна” гэж заасныг үндэслэн санхүүгийн тайланд залруулсан.

Аудитаар нийт 8,405.7 мянган төгрөгийн 2 зөрчил[2] илэрснээс, 1.955.2 мянган төгрөгийн 1 төлбөрийн акт тогтоож, 6,450.5 мянган төгрөгийн зөрчилд 2 албан шаардлага хүргүүлэв.

5.1 Төлбөрийн акт

Цалин хөлсний талаар

Ажил хавсарсны нэмэгдлийг 5 ажилтанд 1,955.2 мянган төгрөгөөр илүү тооцож олгосон байна. Энэ нь Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 122 дугаар зүйлийн 122.1-т "Ажил олгогч ажилтны төлөөлөгчийн саналыг харгалзан хууль тогтоомжид нийцүүлэн тухайн аж ахуйн нэгж, байгууллагын хэмжээнд үйлчлэх хөдөлмөрийн дотоод журмыг баталж мөрдүүлнэ."гэж

[1] Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

[2] Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

заасантай нийцэхгүй, санхүүгийн тайлагналын нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам”-ын 4.2.3.3-д “Бүртгэл, тооцоог зөрүүтэй тооцоолсноос үр дагавар үүссэн” гэж заасныг үндэслэн төлбөрийн акт тогтоов.

5.2 Албан шаардлага

1. Авлага, өр төлбөрийн данстай холбоотой асуудал:

Оны эцсийн авлага 3,400.0 мянган, өр төлбөр 3,050.5 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй гарсан байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8-д "төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх" гэж заасантай нийцэхгүй, санхүүгийн тайлагналын эрх ба үүрэг батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам”-ын 4.2.3.3-д “Бүртгэл, тооцоог зөрүүтэй тооцоолсноос үр дагавар үүссэн” гэж заасныг үндэслэн албан шаардлага хүргүүлэв.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2023 оны 6 дугаар сарын 15-ний өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Цалингийн дэлгэрэнгүй бүртгэлийн цалингийн зардлын дүнг ерөнхий журналын цалингийн зардлын дүнтэй тулган шалгахад 24,354.9 мянган төгрөгөөр илүү, санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн цалингийн зардлын дүнгээс 14,333.6 мянган төгрөгөөр илүү, гарт олгох цалингийн дүн нь ерөнхий журналын гарт олгосон дүнгээс 1,144.0 мянган төгрөгөөр дутуу, нийт 39,832.5 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй байна.	1	39,832.4	-	-	1	39,832.4	1	39,832.4	-	-	-	-
Санхүүгийн тайланд 8,832.5 мянган төгрөгийн тохируулгын тайлан гаргаж бэлтгээгүй байна.	1	8,832.5	1	8,832.5	-	-	1	8,832.5	-	-	-	-
Байгууллагын цалин хөлсний дэлгэрэнгүй бүртгэлийг татварын цахим тайланд илгээсэн хувь хүний орлогын албан татварын тайлан (ТТ-11-1)-тай тулгаж үзэхэд 2,847.1 мянган төгрөгөөр илүү, Нийгмийн даатгалын тайлангаас 527.0 мянган төгрөгөөр илүү, нийт 3,374.0 мянган төгрөгийн зөрүүтэй тайлагнасан байна.	1	3,374.0	-	-	1	3,374.0	1	3,374.0	-	-	-	-
Төсвийн гүйцэтгэлийн нэгтгэсэн тайлангаар батлагдсан төсвөөс байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардлыг 5,541.5 мянган төгрөгөөр, хангамж бараа материалын зардлыг 248.0 мянган төгрөгөөр, нийт 5,789.5 мянган төгрөгөөр хэтрүүлсэн байна.	1	5,789.5	-	-	1	5,789.5	1	5,789.5	-	-	-	-

Байгууллагын жилийн эцсийн санхүүгийн үр дүнгийн тайланд үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого гэж 115,519.7 мянган төгрөг гэж илэрхийлсэн боловч санхүүгийн тайлангийн үндсэн хөрөнгийн болон бараа материалын тодруулгын хандиваар авсан үндсэн хөрөнгийн дүнг 84,158.1 мянган төгрөгөөр, бараа материалыг 19,515.7 мянган төгрөгөөр, нийт 103,673.8 мянган төгрөгөөр илэрхийлж, 11,845.9 мянган төгрөгийн дутуу тайлагнасан байна.	1	11,845.9	1	11,845.9	-	-	1	11,845.9	-	-	-	-
Тайлант онд Төв аймгийн Санхүүгийн хяналт, дотоод аудитын алба улсын байцаагчийн албан шаардлагын дагуу төлсөн 3,677.4 мянган төгрөгийн актын төлбөрөөс ажлаас халагдсан даатгуулагчийн нийгмийн даатгалын шимтгэл болох 521.6 мянган төгрөгийг цалингийн зардалд бүртгэсэн байна.	1	521.6	-	-	1	521.6	1	521.6	-	-	-	-
Дүн	**6**	**70,195.9**	**2**	**20,678.4**	**4**	**9,517.5**	**6**	**70,195.9**	**-**	**-**	-	**-**

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Цалин хөлсний дэлгэрэнгүй бүртгэлийг давтан тооцоолоход ажил хавсарсны нэмэгдлийг тухайн албан тушаалын цалингаар бодоогүй улмаас 5 ажилтанд 1,955.2мянган төгрөгийг илүү бодож олгосон байна.	1	1,955.2	1	1,955.2	-	-	-	-	-	-	-	-
Оны эцсийн авлага 3,400.0 мянган төгрөг, өр төлбөр 3,050.5 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй гарсан байна.	1	6,450.5	-	-	1	6,450.5	-	-	-	-	-	-
Дүн	**2**	**8,405.7**	**1**	**1,955.2**	**1**	**6,450.5**	-	-	-	-	-	-

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Шилэн дансны цахим хуудсыг шалгахад 157 мэдээлэл байршуулахаас 155 мэдээлэл хугацаанд нь байршуулж, 1 мэдээлэл хугацаа хоцроож, 1 мэдээллийг байршуулаагүй, Цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий 8 удаагийн 186,211.2 мянган төгрөгийн орлогын гүйлгээг 216,810.1 мянган төгрөгөөр буюу 30,598.8 мянган төгрөгөөр илүү, 4 удаагийн 268,428,.5 мянган төгрөгийн орлогын гүйлгээг 172,893.4 мянган төгрөгөөр буюу 95,535.1 мянган төгрөгөөр дутуу байршуулж, 3 удаагийн 48,057.9 мянган төгрөгийн орлого, 7 удаагийн 91,954.0 мянган төгрөгийн зарлагын гүйлгээ, бонд, зээл, өрийн бичиг, баталгаа, түүнтэй адилтгах санхүүгийн бусад хэрэгсэл, төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн гэрээ, төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах, өр, авлага үүсгэсэн аливаа 6 удаагийн 38,179.6 мянган төгрөгийн шийдвэрийг байршуулаагүй байна.	1	304,325.5	-	-	1	304,325.50	-	-
Дүн	**1**	**304,325.5**	-	-	**1**	**304,325.5**	-	-
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
2022 онд хийгдсэн дотоод хяналтын үйл ажиллагаа нь зөвхөн эмнэлгийн үйл ажиллагаанд чиглэгдсэн, санхүү, шилэн данс, нягтлан бодох бүртгэл, төсвийн тухай, төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай, төрийн хэмнэлтийн тухай хууль тогтоомжийн хэрэгжилтэд хяналт хийдэггүй, санхүүгийн мэргэжлийн ажилтан дотоод хяналтын ажлын хэсгийн бүрэлдэхүүнд томилогдоогүй, ажилтнууд нь дотоод хяналтын талаар сургалтад хамрагдаагүй, дотоод хяналтын талаар зохих мэдлэг эзэмшээгүй байна.	1	-	-	-	-	-	1	-

Шалгагдагч байгууллагын худалдан авсан хөрөнгө, материалын дүнг, бэлтгэн нийлүүлэгч байгууллагуудын төлбөрийн цахим системд бүртгэсэн дүнтэй тулгахад 8 иргэн, байгууллагын 18,927.5 мянган төгрөгөөр илүү, 18 иргэн, байгууллагын 12,862.0 мянган төгрөгөөр дутуу байна.	1	31,789.5	-	-	-	-	1	31,789.5
Байгууллагын мөрдөж буй НББББББ-нь шинэчлэн батлагдсан УСНББОУС, хууль, тогтоол, тушаал зааврууд тусгаагүй байна.	1	-	-	-	-	-	1	-
Дүн	**3**	**31,789.5**	-	-	-	-	**3**	**31,789.5**
Нийт дүн	**4**	**336,115.0**	-	-	**1**	**304,325.5**	**3**	**31,789.5**